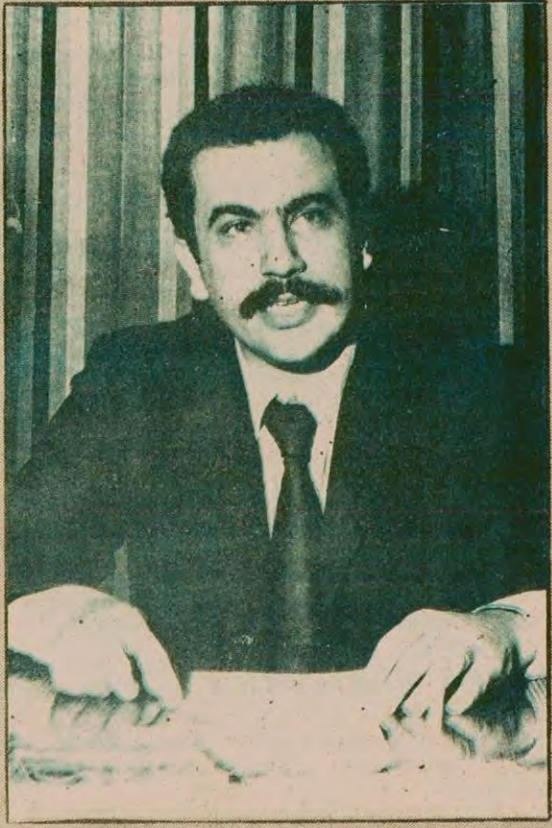

Üç gündür
Mamak Cezaevinde

Doğu Perinçek'in savcılığa çıkarılması bekleniyor

ANKARA (ÖZEL) Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Genel Başkanı ve gazeteci Doğu Perinçek'in Ankara Sıkıyönetim Mahkemesindeki soruşturma dosyası, tutuklama istemiyle dün Askeri Savcılığa gönderildi. Doğu Perinçek'in bugün savcılığa çıkarılması bekleniyor. Doğu Perinçek gazetemizde yayınlanan 'Mamak Cezaevi' başlıklı yazısında TCK'nın 311 maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle, 27 Eylül akşamı saat 20.00 sıralarında evinden alınarak götürülmüştü. Bir gece emniyet müdürlüğünde bekletildikten sonra Ankara Sıkıyönetim Adli Müsavirliğine gönderilen Doğu Perinçek, Mamak Askeri Cezaevine kondu.

Dün Erzincan'da konuştu:

Demirel: "Bölücülük hükümetten destek görüyor"

ERZİNCAN (ÖZEL) Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel dün Erzincan'da yaptığı

konuşmada "Bu ülke bizindir. Biz bu ülkenin kiracıları değiliz. Misafiri değiliz, seyircisi değiliz, ülkenin sahibiyiz" dedi.

"Oyunu İsrail'e verme, Midyat'a ver"
**Erbakan'ın
Midyat'taki konuşması
gün batınca kesildi**

NURİ ÇOLAKOĞLU
MİDYAT'TAN BİLDİRİYOR
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan Pazartesi akşamı Midyat'ta konuşurken, gün batışı için konuşması idari makamlarca kesildi. Programdaki uzamalar yüzünden Midyat'a geç gelen Erbakan konuşmaya başladığında gün batmak üzereydi. Konuşması sırasında gün batıp ortalık karardığından "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası" uyarınca kendisinden konuşmasını tamamlaması istendi. Ancak Erbakan biraz daha konuşacağını söyleyerek, bir

(Devamı sa.7, sü.5'de)

**Devlet Bakanı Kılıç:
"Bulsunlar 226'yı
düşürsünler
hükümeti"**

DIYARBAKIR (THA) Devlet Bakanı Mustafa Kılıç, "Hükümet düşürülmeyinceye kadar istifa etmem söz konusu değil. Muhalefet 226'yı bulsun düşürsün. Yoksa görevimize devam edeceğiz" dedi. Bir süre önce silahlı saldırı sonucu yaralanan ve Diyarbakır Tıp Fakültesinde tedavi altına alınan Urfa Belediye Başkanı ziyaret eden Devlet Bakanı Mustafa Kılıç, THA muhbirine yaptığı açıklamada, "Hükümetin güven oyunu 'evet' diyen bağımsız arkadaşlarımızın bazılarını istifa ederek Türkiye'yi bir hınalığa götürür"

(Devamı sa.7, sü.4'de)

**Radio ve
TV'de
seçim
konuşmaları**

Konuşmaların
bugünkü programı
7. SAYFAMIZDA

Seçimlere doğru

ERZURUM

Korhan Alay'ın izlenimleri
8. sayfa

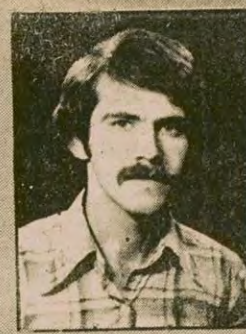
Adana Emniyet
Müdürü
Yurdakul'un
Ankara'daki
cenaze
töreninde
konuşmacılar
terörün
kaynaklarına
yönelmek
gerektiğini
belirttiler

YURDAKUL'UN EŞİ: "Ağlarsınlar, onları sevindirmesinler. Katil Türkçe çeksin ellerini insanların üzerinden. O halkıma gelen kurşun bana gelsin derdi. Cevat'ın idealini devam ettireceğim."

Yurdakul'un cenaze töreninde Türkes'in tutuklanması istendi

● Adana Emniyet Müdürü Yurdakul'un cenaze törenine Başbakan, İçişleri Bakanı ve çok sayıda emniyet mensubu katıldı

**Davadan dönen
Apocunun
katillerinden
biri daha
yakalandı**
(GENİŞ HABER
5. SAYFAMIZDA)

Apocu
Ali Rıza Yıldırım

Sahibinin Sesi!..

**Moskova yanlısı adayın
toplantılarında Rusça
fon müziği çalınıyor**

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Bağımsız (!) senatör adayı Bakiye Beria Onger'in Kartal'da düzenlediği toplantıya, gezici kadrosu İGD ve İKD'liler dahil toplam 200 kişi katıldı. Onger, Kartal'daki seçim kampanyasını kahve toplantıları ile başlatmıştı. Fakat bu toplantıları gezici kadro dışında ancak 20-25 kişi izledi. Özellikle 24 Eylül'de Karlıköpe'de yapılan toplantıda fon müziği olarak çalınan Rusça parçalar, izleyicilerin Onger'in bağımsızlığı konusunda daha sağlam bilgi edinmelerine yardımcı oldu! Öte yandan, gerek kahvelerde, gerekse Kartal merkezinde düzenlenen toplantılarda, Onger'in gezici kadroları Maden-İş matbaasında basılmış broşür, ilan ve bildirileri bol bol dağıtılar.

ANKARA (ÖZEL) Geçtiğimiz cuma günü silahlı bir saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul için Emniyet Genel Müdürlüğü'nün önünde yapılan törende emniyet mensupları ve törene katılan halk, "Katil Türkçe tutuklansın, faşist Türkçe tutuklansın," "MHP-ÜD kapatılsın" sloganlarını bağırdı. Dün saat 10.00'da Ankara'da Emniyet Genel Müdürlüğü'nün önünde düzenlenen cenaze törenine Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Adalet Bakanı Mehmet Can, Sosyal Güvenlik Bakanı Salih Yıldız, Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi Hasan Yalçın, diğer bakanlar, generaller, yüksek rütbeli subaylar, milletvekilleri, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, İçişleri Bakanlığının ve emniyet yöneticileriyle çok sayıda polis ve halktan kişi katıldı.

Cevat Yurdakul'un cenazesi saat 9.40'da Emniyet Genel Müdürlüğü'ne getirildi. Yurdakul'un cenazesinin getirilişinden kısa bir süre önce ikiz çocukları ve Yurdakul'un kardeşleri ile tören yapıldı. (Devamı sa.7, sü.1'de)

**Tarsus'ta TİT
mensuplarına
silah sağlayan
üç kişi yakalandı**

İÇEL İçel'in Tarsus İlçesinde bir süre önce ortaya çıkarılan Türk İntikam Tugayı adlı yasadışı örgütü silah sağladıkları belirlenen üç komando, Adana'nın Osmaniye İlçesinde yakalanarak gözaltına alındı.

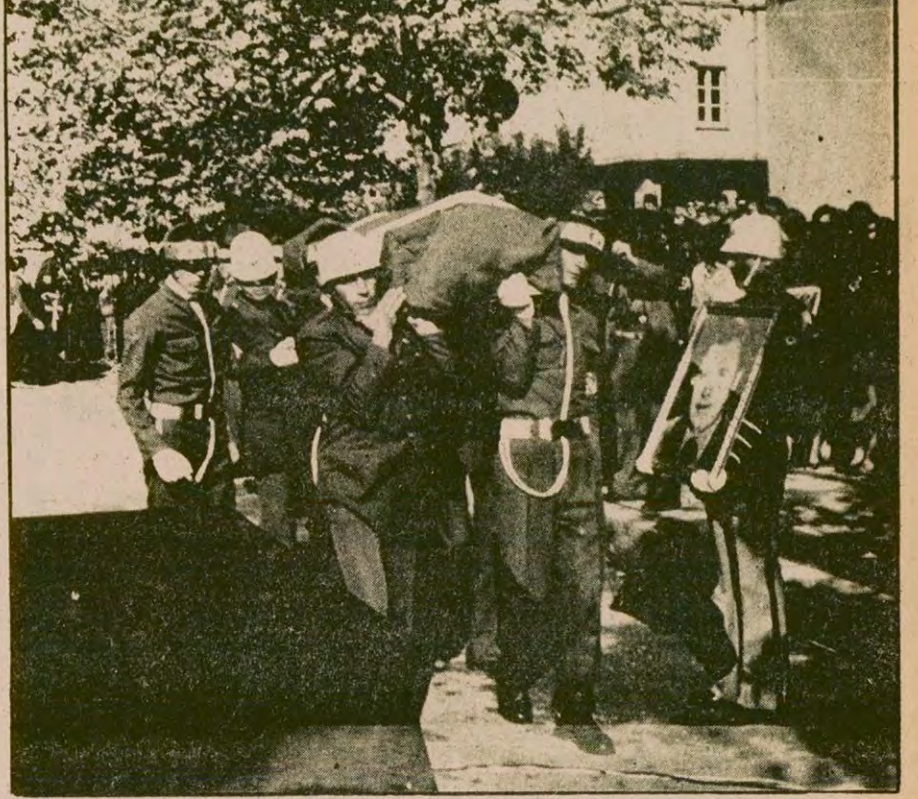
Edinilen bilgilere göre bu kişilerden birinin üzerinde 3 tabancayla 26 mermi bulundu. Tarsus'ta geçen hafta ortaya çıkarılan Türk İntikam Tugayına mensup dokuz kişi yakalanarak tutuklanmış, sanıklar Tarsus Cumhuriyet Savcısı

(Devamı sa.7, sü.9'da)

**Kipriyanu,
Rumların
Türklerle karşı
düşmanca
duyguları
bulunmadığını
söyledi**

LEFKOŞE (AA) Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu, Rum göçmenlerin Lefkoşe'de yaptıkları bir toplantıya gönderdiği mesajda, Rumların Türklerle karşı hiçbir düşmanca duygusu bulunmadığını belirtti. Kipriyanu, mesajında şöyle dedi: "Kıbrıs Türk toplumunun, tüm vatandaşların güvenlik, refah ve mutluluk içinde yaşayabileceği"

(Devamı sa.7, sü.5'te)

250 Mensucat Santral işçisi gözaltına alındı

Sendikacılarla görüşmek isterken jandarma müdahalesiyle karşılaştılar

"Üç bin liraya çalışılır mı? Hakkımızı arıyoruz." diyen işçiler sendika yöneticileriyle görüşmek isterken neye uğradıklarını şaşırıyorlar.

Sendikacılarla görüşmek isterken jandarma müdahalesiyle karşılaştılar

**250 Mensucat Santral
işçisi gözaltına alındı**

İSTANBUL (ÖZEL) Zeytinburnu'nda kurulu Mensucat Santral Fabrikasında çalışan işçilerden bir grup, dün TEKSİF Sendikası Marmara Bölge yöneticileriyle görüşmek üzere sendika binası önüne gitti.

Bir siredir toplu sözleşme görüşmelerinde, jandarmalar işçileri dağıtmak için müdahale etti. 10 işçi çeşitli yerlerinden yaralandı. 250 civarında işçi gözaltına alındı. Bir siredir toplu sözleşme görüş-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

**ORHAN ALP: "HAMMADDELİRİMİZİN
İTHRAÇ EDİLMESİ YERİNE İŞLENEREK
DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKLİDİR"**

**Marangoz
dükkanındaki
kumbara**

2. sayfa

İSTANBUL (ÖZEL) Gelişmekte olan ülkeler arasında sanayi alanında işbirliğinin geliştirilmesi ile ilgili olarak Türkiye ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) düzenledikleri sanayi bakanları toplantısı İstanbul'da çalışmalarına başladı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, eski bağımsız-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Batı Şeria' daki Ramallah kenti

Belediye Başkanı

Kalaf:

"Topraklarımızı asla Yahudilere satmayacağız"

BEYRUT Batı Şeria'daki Ramallah kentinin Belediye Başkanı, ABD'nin görüşme istediğini reddettiklerini açıklarak, "Yalnız Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) halkımız adına konuşmaya yetkilidir" dedi.

İsrail hükümetinin, Yahudilerin, işgal altındaki bölgelerde Arap toprağı satın alabileceği yolundaki son kararına değin Belediye Başkanı Kerim Kalaf, "Topraklarımızı asla Yahudilere satmayacağız" dedi.

ABD'li yetkililerin görüşme istediğini reddeden Kerim Kalaf, "Ben Filistin halkını temsil edemem. Amerikalı yetkililer Filistinlilerle görüşmek istiyorlarsa FKÖ'ye gitsinler. Yaser Arafat ve arkadaşları ile konuşunlar" dedi.

Kalaf, ABD'ye yaptığı gezi sırasında Amerikan halkının Filistin halkının davasını anlamaya başladığını kaydetti. Kalaf, ABD hükümetinin politikasını değiştirmeyeceğini, Arap halklarının davasını karşı olan tavırını devam ettireceğini ileri sürdü.

KADDAFI'NIN ÖNERİSİ
Libya Devlet Başkanı Albay Muammer El Kaddafi'nin Lübnan konusunda açılan bir Arap zirvesi önerdiği öğrenildi.

Kaddafi, zirve toplantısından önce Mısır, İsrail ve ABD'nin Lübnan'da kapıtuşasyonu uygulayabileceğini iddia ederek, Arapların Lübnan halkını korumakla görevli olduğunu söyledi.

RCD'nin geleceği tartışılacak

KARAÇI (AA)
Türkiye ve Pakistan Kalkınma İçin İşbirliği (RCD) Örgütünün geleceğini görüşmek üzere Pakistan, İran ve Türkiye'nin katılımıyla Bakanlar düzeyinde bir toplantı yapılması kararlaştırıldı.

Pakistan Haber Ajansının bildirdiğine göre Pakistan'ın Cumhurbaşkanı Zia-ur-Rahman, İran Cumhurbaşkanı Agha Şahi, İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi'yi ABD'nin desteklediği bir örgüt olan CENTO ile RCD'nin aynı şey olmadığını inandırıcı çalıştığı bildirildi.

Agha Şahi'nin İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi'yi ABD'nin desteklediği bir örgüt olan CENTO ile RCD'nin aynı şey olmadığını inandırıcı çalıştığı bildirildi.

HOLLANDA, LIMAN YAPIMINDA ÇİN'LE İŞBİRLİĞİ YAPACAK

● Eski Başbakan Uyl: "Çin'in Sovyetler hakkındaki görüşleri beni etkiledi"

LAHEY (ÖZEL)
Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı iki haftalık ziyareti tamamlayan Hollanda ana muhalefet lideri Den Uyl, "Hollanda, liman yapımında Çinle işbirliği yapacak" dedi. Başbakanlık döneminde aldığı daveti, muhalefete geçince yerine getiren "Emek Partisi" Başkanı Joop Den Uyl, "Çin dünyada büyük bir rol oynamak istiyor. Sovyetler Birliği hakkındaki fikirleri beni çok etkiledi" dedi.

Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı ziyareti çok iyi izlenimlerle döndü. Den Uyl, özellikle liman işletmelerinde iki ülke arasında yapılabilecek işbirliği üzerinde durdu. "Limani işletmelerinde bir işbirliği Hollanda'nın önde gelen ülkelerden biri olduğunu" belirtti. Den Uyl, Çin'in de denizcilik önem verdiğini söyledi. Uyl, bu konuda her iki ülke arasında iyi bir işbirliği olduğunu da vurgulayarak, bundan sonra Çin'in ziyareti eden Dışişleri Bakanı Van Der Klaauw da bu konu üzerinde ısrarla durmuştu. Klaauw'un ziyareti sırasında Rotterdam'da Şanghay şehirleri "kardeş liman şehri" ilan edildi.

● **ABD'li yetkililerle konuşan Kalaf, "Yalnız FKÖ halkımız adına konuşmaya yetkilidir" dedi**

● **Kaddafi, Lübnan için bir Arap zirvesi önerdi**

NEPAL KRALI, SOVYET GİRİŞİMLERİ SONUCU ÜLKESİNDE KARİŞIKLIKLAR ÇIKTIĞINI BELİRTTİ

Kral Birendra, bir dizi Asya ülkesinde Sovyetler'in desteğinde gelişen olaylardan son derece endişeli olduğunu söylüyor

Yanda Nepal Kralı ve Kraliçesi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Resmi bir ziyaret için Hindistan'da bulunan Nepal Kralı Birendra, Sovyet girişimleri sonucu Nepal'de karışıklık çıkabileceğini söyledi. Birendra bu konuda Hindistan'ı da uyardı.

Hükümetin, bir dizi Asya ülkesinde Sovyetler'in desteğinde gelişen olaylardan son derece endişeli olduğunu söyleyen Nepal Kralı, kendi ülkesinin de aynı şekilde bir müdahaleye kurban gitmesinden korktuğunu açıkladı. Hindistan Başbakanı Sing ve diğer siyasi liderlerle görüşen Nepal Kralı Birendra, Sovyetler'in kendi rejimi aleyhine propagandayı artırdığını ve ülkesindeki bazı siyasi isyancıları para ve silahla beslediğini söyledi.

EN ETKİLİSİ SİYASİ GÜÇ SOVYET YANLISI PARTİ
Sovyetler Birliği'nin Nepal'de etkin olmaya başladığı, fakat aslında Sovyet yanlısı Komünist Partisi'nin Nepal'de en etkisiz siyasi güç olduğu bildirilirken, Hindistan kaynaklı haberlere göre, Sovyetler nisan ve mayıs ayında Güney Nepal'de çıkan olaylarda etkin bir rol oynadılar. Gene Hindistan kaynaklı haberlere göre, Nepal'de rejim aleyhtarı gösteriler mayıs ayında iyice sönmeye başlamışken "bilinmez kaynaklar" tarafından yeniden alevlendirildi ve olaylar, 23 Mayıs'da ordunun müdahalesine kadar sürdü. 24 Mayıs'da kralın referandum vaadiyle durdurulan yeni grev ve taşkınlık hareketlerinin ardında da yine Sovyetler'in bulunduğu bildiriliyor.

Kralın vaat ettiği referanduma göre halk çok partili bir sistemi mi, yoksa bugünkü "Panşayat" sistemi denilen tek partili sistemi mi benimsediğini tayin edecek.

Bir Sosyalist Enternasyonal heyeti Moskova'ya gitti

● **Heyet, Brejnev'in silahsızlanma konusundaki görüşlerini öğrenmek istediğini açıkladı**

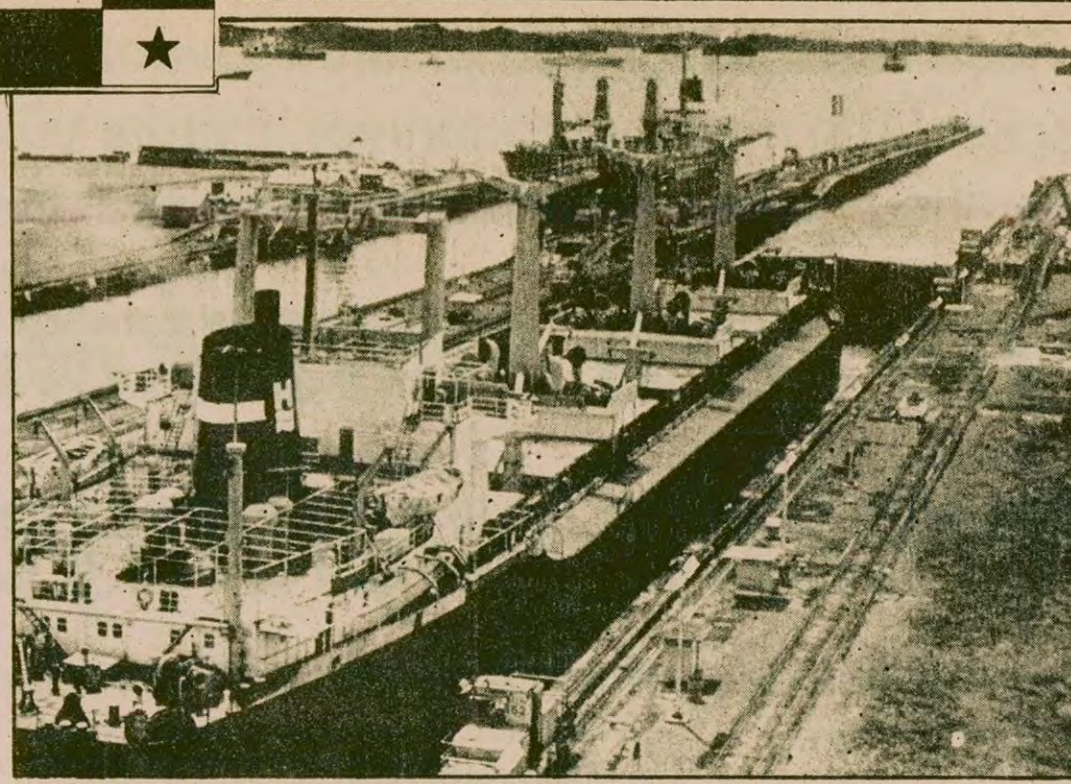
MOSKOVA (AA)
TASS Ajansının bildirdiğine göre Sosyalist Enternasyonal'den silahsızlanma üzerinde çalışan bir grup, Sovyet hükümetinin davetlisi olarak Moskova'ya geldi.

Finlandiya Eski Başbakanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı Kalevi Sorsa'nın başkanlığını yaptığı heyet Brejnev'e bir mektup sunarak, Sovyetlerin silahsızlanma konusundaki görüşlerini öğrenmek istediklerini bildirdi. Mektuba yanıt veren Brejnev ise bu isteği yerine getirmek üzere çeşitli yetkililerin katılacağı bir toplantı düzenleyeceğini belirtti.

Sosyalist Enternasyonal heyeti üyeleri arasında, Enternasyonalin Genel Sekreteri Brent Karlsson ile Avusturya, İspanya, Fransa Sosyalist Parti, Batı Almanya Sosyal Demokrat ve Venedik Demokratik Hareket Partisi delegeleri bulunuyor.

Heyet Moskova'da 4 gün kalacak.

Kanal'da artık Panama bayrağı dalgalandırıyor

1904'ten beri ABD'nin yönetimindeydi

PANAMA KANALI PANAMA- ABD ORTAK YÖNETİMİNE GİRDİ

BALBOA (AA)
Panama Kanal Bölgesindeki Amerikan bayrağı son kez pazar günü yapılan büyük bir törene indirildi. Emekliye ayrılan Kanal Bölgesi Amerikan Valisinin başkanlığında yapılan törene ABD Başkanı Jimmy Carter, Panama bayrağını indirilmesinden sonra göndere Panama bayrağı çekildi. Törene ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale de katıldı.

Panama ile Amerika arasında imzalanan anlaşma ile bundan böyle bölge Panama Kanal Komisyonunca yönetilecek ve Komisyon

bu yüzyılın sonuna kadar, Amerika'nın bölgeyi tamamen terk etmesi çalışmalarını yürütecek.

Amerika ilk kez bu bölgeye 1904'de Amerikan bayrağı çekmişti. Bu tarihte başlayan kanal inşaatı 1914 yılında tamamlanmıştı. 2000 yılında tamamen Panama hükümetinin kontrolüne geçecek olan Panama Kanal Bölgesinin yüzölçümü 1.782.2 kilometre karedir.

Panama Kanal yönetimine Panama hükümetinin de katılması ülke çapında büyük bir coşkuyla karşılandı.

İran, yabancı ülkelerle yapılan askeri anlaşmaları feshedecek

- İran'da sanat okulları kapatıldı
- Bahtiyar, Homeyni iktidarının 6 ayda yıkılacağını iddia etti
- Enver Sedat, İran'da devlet olmadığını ileri sürüldü

TAHRAN
İran Başbakanı Mehdi Bazergan İran'da bakanlar arasında yapılan değişiklikleri açıklarken, önceki gün Savunma Bakanlığına getirilen Mustafa Şamran, ülkesinin yabancı ülkelerle yapılan askeri anlaşmaları feshedeceğini bildirdi.

Mustafa Şamran İran ordusunun mevcudunu azaltmayacağını, tam tersine güçlendireceğini ve orduyu yeniden düzenleyeceğini söyledi.

Savunma Bakanlığı görevine gelmeden önce Başbakan Yardımcılığı görevini yürüten Mustafa Şamran, daha önce sadece Devrim Muhafızlarının ordu görevini yürüteceğini düşündüğünü, ancak dış güçlerin karışıklık çıkarmak istediği bir dönemde İran'ın çok güçlü bir orduya sahip olması gerektiğine inandığını kaydedti.

BAHTİYAR'IN DEMECİ
Öte yandan İran'ın Eski Başbakanı Şahpur Bahtiyar, Homeyni iktidarının 6 ay içinde yıkılacağını iddia etti.

Fransız özel radyosu "Europe 1"e bir demec veren Bahtiyar, ekonomik ve sosyal başarısızlıkların açık belirtilerinin ortaya çıkmaya başladığını söyledi ve Homeyni iktidarının bu sorunları çözemeyeceğini ileri sürdü.

Bahtiyar, bugünkü hükümetin düşmesinden önce İran'a gideceğini iddia etti.

İRAN DEVLET OLARAK SONA ERDİ

Bu arada Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, İran'da Şubat Devriminden bu yana devlet otoritesinin çok olduğunu ve bir devlet olarak İran'ın sona erdiğini iddia etti.

Enver Sedat, Mısır Üniversitelerinde öğretilen ilmiyelere hitaben yaptığı konuşmada, İran halkının özgürlükten ve güvenlikten yoksun olduğunu ileri sürdü ve şöyle dedi: "İranlılar özgürlüklerini ve güvenliklerini yeniden kazanmak yerine birbirleriyle kavga ediyorlar."

SANAT YÜKSEK OKULLARI KAPATILDI

Tahrân'da yayınlanan "Kayhan" gazetesine 9 ildeki sanat yüksek okullarının kapatıldığını bildirdi.

Bir yetkili, kapatma kararının bir okulların yıkıcı sanatları öğretip genç beyinleri tahrip etmeleri için alındığını ve öğrenime açılmadan önce okulların yeniden elden geçirileceklerini açıkladı.

İranlı dini lider Ayetullah Ho meyni ise bir açıklama yaparak, İslam'ın sanatın karşısında olmadığını, ancak bu okulların devrim hizmet eden sanatla yıkıcı sanatın farkını öğrenilere göstermeleri gerektiğini savundu.

İRAN-AVUSTRALYA BÜGDAY ANLAŞMASI

Bu arada İran'ın 520 bin ton buğday almak üzere Avustralya ile anlaşma imzaladığı bildirildi.

İran Ticaret Bakanı Rıza Sadr geçen ay verdiği demecde, İran'ın tüm buğday ihtiyacını ABD'den karşıladığını söylemiş, ABD'nin buğday tekelini kırmak üzere diğer bazı ülkelerle görüşmelerin yapıldığını belirtmişti.

Öte yandan ABD Dışişleri eski Bakanı Henry Kissinger büyük tirajlı Batı Alman "Bild-Zeitung" gazetesinin İran konusundaki sorularını yanıtladı.

Kissinger, Şahi'nin İran'a dönmemesinin olası ve ABD'nin tutumunun bu konuda değişken olduğunu söyleyerek, "ABD'nin bu gün İran hükümetini yıkmak çabalarını içine girmesi yanlış olur dedi.

Endonezya, 10 milyon kişilik bir milis gücü oluşturdu

CAKARTA (AA)
Endonezya Ordu Komutanı General Widodo, ülkesinde 10 milyon milisten oluşan yedek bir askeri güç oluşturulduğunu açıkladı.

General Widodo Cakarta'da çıkan "Merdeka" gazetesine yaptığı açıklamada, ülkesinin askeri gücünü tanıyan bir düşman ülkenin saldırıya girişmesi halinde, karşısında 30 milyon mevcutlu bir ordu göreceğini söyledi.

General, 30 Eylül 1965'deki hükümet darbesinin yıldönümünün kutlanması sırasında yaptığı açıklamada, askerlerin darbeden sonra sivilere aktarılması gereken birçok görevi işgal ettiğini belirterek, bu görevlerin sivilere verilmesinden memnunkluk duyacaklarını söyledi.

Carter'in Küba'daki Rus askerleri konusunda yeni bir açıklama yapması bekleniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Küba'daki Sovyet askeri varlığı sorunu ABD senatosunda ve Ulusal Güvenlik Konseyinde tartışılmaya devam ediliyor.

Önceki gün Başkan Carter, Ulusal Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdı. Yaklaşık 48 saat süren Küba sorununun tartışıldığı toplantıya bazı Dışişleri Bakanları ve eski generaller katıldı. Toplantının sona ermesini takiben Başkan Carter'in TV'de konuşa ilişkin açıklamalarda bulunacağı bildirildi.

Ayrıca ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Sovyetlerin Washington Büyükelçisi Anatoly Dobrinin önceki gün beklenmeyen bir görüşme yaptılar. Bu görüşmenin hangi tarafca istendiği ve görüşmeler sırasında ele alınan konular hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CASTRO'NUN CBS TELEVİZYONUNA AÇIKLAMASI

Öte yandan Küba Devlet Başkanı Fidel Castro, Amerikan CBS televizyonunun hazırladığı ve bir saat süreli programda yaptığı konuşmada ABD'nin Küba'daki Sovyet askerleri konusunda yarattığı anlaşmazlığı "komedi" olarak nitelendi.

Küba'da 17 yıldır eğitimlik görevi yapan Sovyet askerlerinin bulunduğu ve bu askerlerin bir saat süreli programda görüşünü tekrarlayan Castro, "Carter'in bu durumu bilmesi gerekir. Onu yanlışlıkla suçlamayacağım, ancak seni bir bunalam yaratmak istiyor" dedi.

Carter'in Küba'daki Sovyet askerlerine karşılık bölgedeki ABD askeri gücünü artırabileceği yolundaki görüşe de Castro, "Böyle bir hareket bunalam yaratmaktır. Biz korkutmayız" yanıtını verdi.

Castro, Başkan Carter ile görüşmeye hazır olduğunu da sözlerine ekledi.

İspanya'da terör durmuyor

Bask bölgesinde bir polis şefi öldürüldü

MADRID (AA)

Avrupa'dan yayın yapan özel radyo "Cadena Ser" in Bilbao muhabiri, İspanya'nın Guernica kentinin yerel polis örgütü şefinin geçen pazar akşamı öldürüldüğünü bildirdi.

Radyoya göre polis şefi, Bask bölgesindeki bir futbol karşılaşmasını seyrettikten sonra stad çıkışında iki kişi tarafından tabancayla öldürüldü.

Yetkili makamlarca ölümün doğrulanması halinde geçen pazar günü Bask bölgesinde öldürülenlerin sayısı üçe çıkacak.

8. sayıda

- Türkiye İşçi Köylü Partisinin 14 Ekim Seçimlerinde Temel Sloganı: MHP'ye Oy Verme Hesp Soru
- TİKP Bilim Kurulu Ekonomik Komisyonu
- Ekonomik Buharın ve Halkın Sınıflı Partileri
- Halkın Sınıflı Partilerin Görevleri
- Bu Görev ve Öneriler Ancak Buharın Ağırbaşlılığına Yararlanabilir
- Genel Bazı Sonuçlar
- Zeki Sarıhan
- Mehmet Akif ve İstiklal Marşı
- Süleyman Ergün
- Fedakar, Kararlı ve Alçakgönüllü Adil Hepimize Örnek Olmalıdır
- Halil Berktaş
- Güneydoğu Avrupa Etüdleri Kongresinde Göze Karşılan

Genel Dağıtım: TÜR - DA
Hemam Sok. No. 4, Çarşıoğlu - İSTANBUL

Türkiye
TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ MERKEZ ÖRGÜTÜ
ÇIKTI

Papa 2. Jean Paul, İrlanda'dan ABD'ye gitti

PAPA 2. JEAN PAUL

DUBLIN (THA)

Papa 2. Jean Paul, İrlanda'dan ABD'ye hareket etmeden önce, İrlanda'da siddette son verilmesi çağrısında bulundu. Papa, İrlanda'da yaptığı konuşmada ise, "Amacı ne olursa olsun cinayet cinayettir. Adalet, bomba ve kurşunla sağlanamaz" dedi.

Öte yandan İRA örgütüne mensup bazı yetkililerin Jean Paul'un gelişine ilgili yayınladıkları bildirilerin birbirleriyle çeliştiği bildirildi.

Siyasi gözlemciler İRA içinde "Şahinler" ve "Güvercinler" gruplarının olduğunu söylüyorlar. Gözlemciler bu görüşe dayanak olarak, Pa-

panın gelişine ilgili bir bildiri yayınlayan bir İRA yetkilisinin, aklı bir çözüm önerilmesi halinde, silahlarını bırakabileceklerini söylediğini, bunun yanı sıra İRA'nın başka bir yetkilisinin yayınladığı bildiride silahların bırakılabileceği yolundaki haberlerin "aşırı güç bir yalan" olduğu belirtildi.

Papa 2. Jean Paul ABD'nin Boston kentinden sonra New York'a gidecek. Papa burada BM Genel Kurulu 34. Dönem Toplantısında bir konuşma yapacak.

● **Papa, İrlanda'da siddete son verilmesini istedi**

● **Papa BM Genel Kurulunda bir konuşma yapacak**

● **İRA'nın bölündüğü söyleniyor**

Bogdan Borusevič

Gizli bir işçi gazetesi olan Robotnik'in yazarlarından, aynı zamanda muhalefet hareketine örgütlenen "Sosyal Savunma Komitelerinin" üyesi Robotnik gazetesi şimdi bağımsız sendikaların kurulması için mücadele ediyor.

SORU: "Robotnik" gazetesini bize kısaca tanıtır mısınız? Bu gazetede nasıl yazılır yer alıyor, ne kadar dağıtılıyor ve işçiler üzerindeki etkisi nedir?

B.BORUSEVİÇ: Gazetede makaleler son derece kısadır, teorik olmaktan çok, bilgi verme karakteri taşır. Örneğin gazete bir çay molası sırasında okunabiliyor. 10 ile 15 bin adet basılıyor. Halen üç haftada bir yayımlanıyor. "Robotnik" in yazarları sadece bir kaç kişi. Hepsinde çalınan insanlar, yani metinleri normal çalışmaların yanısıra yazmak zorundalar. Yazılarda ekonomik sorunlar, siyasi ve sosyal sorunlara göre ağırlık taşıyor, ancak "Robotnik" tabii ki, bir muhalefet organı!

Bazı konularda dizilere de yer veriliyor. Bazı gıda maddeleri, örneğin et niçin az bulunuyor gibi, ya da iktisadi konularda. Bazen, "Kilisenin bizim toplumumuzdaki yeri, Papa'nın Ziyareti, Prag Baharının 10. Yılı, Demokrasi ve Milli Bağımsızlık, Polonya İşçi Hareketinin Tarihi gibi konularda diziler yayımlanıyor.

Gazeteyi okuyanların sayısı, tabii baskı sayısının çok üstünde. Her nüsha en az beş kişi tarafından okunuyor.

"Robotnik" in dağıtıldığı yerlerde işçiler daha cesur hareket ediyor

Etkisiz gelince. Bir kere işçiler daha çok bilgi sahibi oluyor. İlk başta "illegal" olarak görülen ve tehlikeli görülen gazete giderek pek çok kişi tarafından gerekli görülmeye başlandı ve artık doğal karşılanıyor.

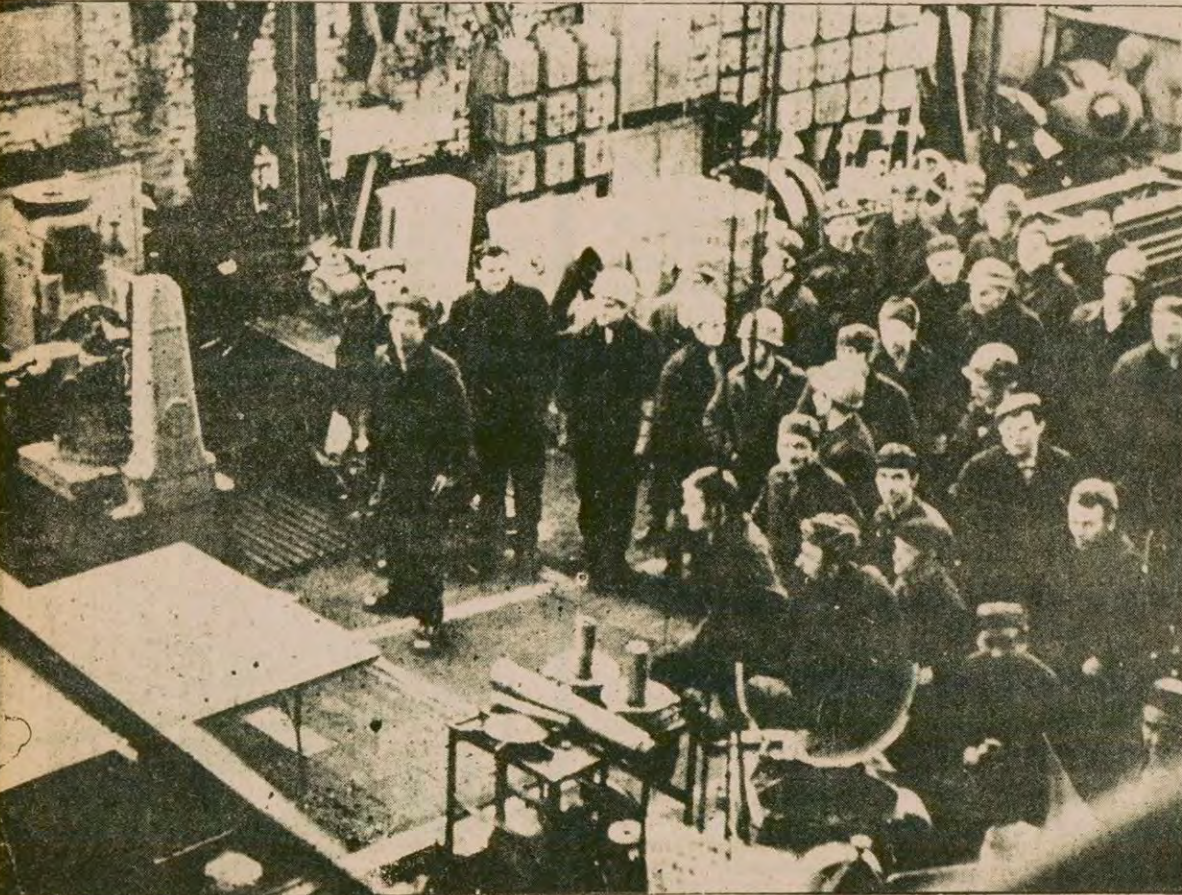
"Robotnik", özellikle Varşova, Gdansk, Lodz, Szczezin, Katowice, Krakow-Nova Huta, Thorn, Radom, Poznan, Gliwice, Wrocław, Gruzdzaz şehirlerinde dağıtılıyor. Gazete zamanında yayımlanmazsa, artık bu bölgelerde "Niçin gecikti" diye aranmaya başlanıyor.

"Robotnik" in dağıtıldığı fabrikalarda işçiler daha cesur oluyor, daha bilinçli hareket ediyorlar ve çok yerde fazla mesailere karşı çıkıyorlar. Paydos dönüşü "Robotnik" artık trenlerde okunuyor. İşçiler kendi işyerleri hakkında gazeteye bilgi aktarıyorlar. Gazeteye, ortalama yüz Złoti ve daha yüksek miktarlarda bağış yapılıyor. "Robotnik" ciddiye alınıyor ve yayılıyor.

SORU: Polonya'nın bugünkü iktisadi durumu ve bunun işçilerin ve emekçilerin yaşantısına etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

B.BORUSEVİÇ: Polonya'nın bugünkü iktisadi durumu, tıpkı 1975'teki kriz günlerini hatırlatıyor. Üretim düşmeye devam ediyor. Enerji üretiminde, ulaşımda, tarımda ve inşaat sektöründe -özellikle konut inşaatında- durum çok kötü. Çok geniş bir kesimde planlar gerçekleştirilmiyor, resmi istatistikler gerçekleri suskunlukla örtbas etmeye çalışıyor.

Bu ağır iktisadi durumun etkisini her gün hissetmek mümkün. Örneğin çalışma verimi ve iktisadi etkinlik çok düşük. Dış borçlar korkunç bir rakama ulaştı. Ortalama olarak 15 milyar dolar civarında. 1979'da da 4,1 milyar dolar borçların ve faizlerin karşılığı olarak ödendi. Bu rakam Polonya'nın Batıya yaptığı ihracatın yarısına yakın bir miktarı gösteriyor. Plan ve koordinasyon sisteminin işleyişi tamamen iflas etti, iktisadi politikayı bürokrasi ve bilgisizlik yönlendiriyor. Üretim kapasitesinin en az üçte biri atıl durumda.

1970 ayaklanması Warski Tersanesinde grev oylaması

16 Aralık 1970'de Polonya işçileri fiyat artışlarını protesto için greve gittiler ve gösteriler düzenlediler. Gösteriler, giderek Moskova'nın emrindeki Gomulka iktidarına karşı gerçek bir ayaklanmaya dönüştü. Bir çok bölgede işçiler sokaklara barikatlar kurdular, tren yollarını kestiler, parti binalarını bastılar. Ayaklanma kanla bastırıldı. Bir çok işçi öldürüldü, ancak Polonya işçi sınıfı büyük bir deney kazandı. Polonya'da mücadele son yıllarda yeniden yükselmeye başladı. Resim, 1970 ayaklanmasında Warski tersanesi işçilerini grev oylaması sırasında gösteriyor.

Resmi sendikalar işçi haklarını savunmayı çoktan terketmişti; halen işçiler fazla mesaiye zorlanıyor, fiyatlar yükseliyor, gerçek ücretler düşüyor ve bütün bunlara karşı tepkiler artıyor

Polonya'da gizli sendikalar kurma hareketi güçleniyor

* Polonya derin bir iktisadi krizin içine sürüklenirken, yetkili makamlar krizin yükünü işçilerin sırtına yıkmaya çalışıyor

* Sendika muhalefet hareketi fabrikalarda fazla mesailere karşı mücadeleyi temel görev olarak ele alıyor

* 1970 Aralık ayaklanmasını anma toplantıları, giderek yeni bir mücadele gününe dönüşüyor

Polonya'da 1970 yılının aralık ayındaki işçi ayaklanmasının kanla bastırılmasından sonra belli bir durğunluk içine giren işçi hareketi 1977/1978 yılları içinde yeniden canlanmaya başladı. Bu ayaklanmayı anma günü şimdi yeni mücadelelerin kıvılcığı oluyor. Resmi sendikalarla karşı bağımsız sendikaların kurulması için mücadele eden "Robotnik" adlı gizli işçi gazetesi gittikçe daha geniş bir çevreye ulaşıyor.

Aşağıda Almanya'da yayınlanan Rote Fahne dergisinin Polonya işçi hareketinin önderlerinden ve "Robotnik" gazetesinin yazarlarından Bogdan Borusevič ile eylül ayı içinde yaptığı görüşmeyi yayınlıyoruz. Borusevič, Polonya'nın iktisadi durumu işçilerin yaşantısı ve yeraltı hareketi hakkında çeşitli bilgiler veriyor.

İşçi servisi

Bugünkü kriz bizim sistemin tipik bir özelliği. Tarımı ele alalım. Parti ilk başta bireysel tarımı büyük ölçüde köreltmisti, ama doğru bir kolektifleştirme de sağlayamamıştı. Bugün de tarımın esas yükünü eskisi gibi özel çiftçilik çekiyor, fakat onların şartları gittikçe kötüleşiyor, örneğin gerekli tarım makinaları bulunamıyor. Partinin, tarım kesimi için uzun vadeli bir planı yok.

Yatırımları ele alalım. Ağır endüstriye yatırım yapılıyor, ama hafif endüstri ve alt yapı hizmetleri ihmal ediliyor.

Gerçek ücretler son yıl içinde yüzde 3 düştü

Bu yanlış yatırımlar iktisadi hayatta keskin çelişmeler yaratıyor. Pazarda gerilimler meydana geliyor, gıda ve çeşitli ihtiyaç maddelerinin fiyatları yükseliyor, enflasyon da hızla yükseliyor. 1965, 1970, 1976. Hep aynı problemler tekrarlanıyor. Parti bunları biliyor, ama bu sistem içinde çözmesi mümkün değil. Bunlar çalışma hayatına yansıyor. Son yıl içinde gerçek ücretler yüzde 2-3 oranında düştü ve düşmeye

devam ediyor. En düşük ücreti alan işçi ailelerinin büyük kısmı sefaletle itiliyor.

Çeşitli mallar için, örneğin gıda malları için iki cins dükkan var. Birisi normal dükkanlar, öteki özel satış mağazaları. İkincisinde fiyatlar, örneğin et için yüzde 70 daha yüksektir. Oralarda beklenirse haftanın belli günleri bir şeyler alınamaz, normal dükkanlarda ise böyle şeyleri bulmak zor.

Polonya'daki insanların büyük bir çoğunluğu normal olarak aldıkları gelirle bu özel dükkanlardan alışveriş yapamaz, ancak belli günlerde ve bayramlarda buraya gidiyorlar.

Resmi açıklamalara göre Polonya'da gelirler 1500 ile 16000 Złoti arasında. (Złoti-Polonya para birimi) Bu rakamlardan dahi büyük gelir farkını görmek mümkün. Örneğin 30 yaşındaki evli ve üç çocuklu bir bürö memuru ayda 3 bin 700 Złoti alıyor. Bir ailenin normal bir şekilde yaşayabileceği bir evin kirası 7-8 bin Złotiyi buluyor. Yani fazla mesai yapıp 11-12 saat çalışmak zorunda, tabii ailesini de daha az görecektir.

Normal bir hayat yaşamak için fazla mesai yapmak zorundasın

SORU: Örneğin tersanede vdsıfı bir işçi ne kadar kazanıyor?

B.BORUSEVİÇ: Burada ücretler 3 bin ile 40 bin Złoti arasında değişiyor. Belli bir hayat standartını tutturmak için işçiler fazla mesai yapmak zorunda kalıyor. Günde en az 4 saat kadar... Bunun etkisi sadece ailesinden uzak kalmak değil, sağlığa da etki yapıyor.

SORU: Bu kriz, çalışma hayatını nasıl etkiliyor? Örneğin işten çıkarmalar oluyor mu, ya da çalışma temposunun daha hızlandırılması yönünde zorlamalar var mı?

Yılda bir gün işe gitmezsen, 15'inci maaşın yanıyor

B.BORUSEVİÇ: Evet, mesela daha yüksek normlar konarak işçiden daha çok şey koparılmak isteniyor. Bunun için bariz bir örnek içki fabrikalarında görülüyor. Burada hem çalışma saatleri çok uzun, hem de işçiler tatil günlerinde, cumartesi ve pazarları da çalışmaya zorlanıyor. Parasal olarak bu öyle ayarlanmış ki ücretin ancak yarısı sabit, diğer yarısı çalışmaya göre veriliyor. Genel olarak, yılda 15 aylık ücret var. Ancak bunun 15'incisini almak için yıl boyunca bir tek gün bile hasta olmamak veya her gün işe gelmiş olmak gerekiyor. Örneğin ailedeki bir ölüm olayından dolayı o gün işe gitmezsen bunu alamıyorsun. Eğer yılda altı günden fazla hastalanmışsan 14'üncü aylığı da alamıyorsun. 13'üncü aylık ise plan hedeflerinin gerçekleştirilmesine bağlı. Planın içinde ise pazar mesaileride var. Bu yıl içinde böyle altı tane zorunlu pazar var.

SORU: İşçiler bu norm yükseltmelerine nasıl tepki gösteriyorlar?

B.BORUSEVİÇ: Büyük işletmelerde Parti çok daha temkinli olmak zorunda. Şimdiye kadar bu tür pek çok girişim işçilerin büyük tepkisinden korkulduğu için geri alındı. Daha dolaylı yollar denendi. Akort çalışma uygulandı. Ücret biçimini değiştirerek aynı çalışmaya karşılık ücretler düşürülmeye çalışıldı. Tabii küçük ve orta işletmelerde bu yöntemler daha kolay uygulanıyor.

İşyerlerindeki malzeme azlığı ve koordinasyon eksikliği çok kez üretimin düşmesine neden oluyor, bu da gene işçilere yükleniyor, plan hedefleri gerçekleştirilmedi diye işçilere düşük ücret verilerek isteniyor. Şimdiye kadar bir çok grev bu yüzden patladı.

Bağımsız sendikaların gerekliliği fikri gittikçe yaygınlaşıyor

SORU: Resmi sendikalar işçi haklarını savunmayı çoktan bıraktıkları için bağımsız sendikalar kurulması için iki yerde hareket olduğunu biliyoruz. Gdansk'ta ve Katowice ile Gliwice'de. Bu konuda bilgi verir misiniz?

B.BORUSEVİÇ: Ben sadece Gdansk'taki hareket hakkında konuşacağım. Katowice hakkında şu anda yeterli bilgim yok. Buradaki hareket henüz bağımsız bir sendika değil, çeşitli grupların hareket geçmesi ile sağlanacak. Bu bir başlangıç, bir ivme verilmesi gerekli, böyle bir sendikaların gerekliliği fikri gittikçe yaygınlaşıyor. Ama henüz her sorun karşısında örgütlü hareket edecek durumda değiliz.

Tabii ki daha şimdiden bu hareketin işçilerin bilinci üzerinde etkisi oluyor. Bir mücadeleye girerken daha cesur oluyorlar. Şu anda sendika hareketi fazla mesailere karşı mücadeleyi en önemli nokta olarak görüyor. Çünkü bu, aynı zamanda krizin yükünün işçilerin sırtına yıklılmasına karşı mücadele demek oluyor.

Bundan başka olayları ve gerçekleri açıklıyoruz. Normların yükseltilmesini, planlanan fazla mesailerini teşhir ediyoruz. İşçilerin nerelerde bu norm yükseltmelerine karşı mücadeleye girdiğini anlatıyoruz. Bazı durumlarda mücadeleyi silah olarak grevi de öneriyoruz. Bunu bazen bildirirler, bazen "Robotnik Wybrezsa" (Sahil İşçisi) ve "Robotnik" (İşçi) gazetesiyle yapıyoruz.

SORU: 1978'in Aralık ayında Gdansk'ta, 1970 işçi ayaklanmasının yıldönümünde bir miting düzenlendi. Bu miting hakkında bize daha etraflı bilgi verir misiniz?

Batı basınında ilk kez yayınlanan fotoğraf 18 Aralık 1978 Gdansk

"Rote Fahne"de yer alan Batı basınında ilk kez yayınlanan bu resim, 1978 Aralık ayında tersane işçilerinin düzenlediği mitingi gösteriyor. Polislin yolları tutmasına, bazı işçileri tutuklamasına ve evleri aramasına rağmen gerçekleştirilen bu mitinge beş bine yakın işçi katıldı. Resmi makamlar bütün tehditlere rağmen gösteriye katılanları cezalandırmayı göze alamadı.

B.BORUSEVİÇ: Polonya'da muhalefet her zaman böyle sokak hareketlerine girişmez. 1970 Aralıkının özellikle burada, kuzeyde büyük bir anlamı var. Hangi tarafta olursa olsun hemen bütün insanlar bu harekete şu veya bu ölçüde karışmıştı. Resmi olarak bu aralık ayı çok çabuk unutuldu. 1978'deki gösteri büyük ölçüde bunun yeniden hatırlatılması amacıyla taşıyordu.

Polonya'da muhalefet hareketi kuzeyde Gdansk'ta tersane ve liman işçileri ile güneyde Katowice bölgesindeki ağır sanayi işçileri arasında yoğunlaşıyor.

1970 Ayaklanması işçilere karşı tanklar...

1970 Aralık ayaklanması sırasında yerel parti yöneticileri işçilerle karşı karşıya geldiler. Ayaklanmanın kanla bastırılması bazı parti yöneticilerinin de etkiledi. Bazıları ölen işçilerin mezarlarına çelenk koydular. Daha sonra bunlar da görevden alındı.

Robotnik gazetesi

Robotnik gazetesi. Bağımsız Sendikalar Kurma Komitelerinin yayın organı durumunda, işçilerin bağışları ve desteği ile çıkarılan bu gazete halen 10-15 bin nüsha basıyor. Okuyucu çevresi ise 50 bin kişiyi aşıyor. Polonya'nın en önemli işçi merkezleri olan kuzeydeki Gdansk ve güneydeki Katowice bölgelerinde artık işçi çevrelerinde adını duyuran ve resmi makamların dağıtımını önleyemediği bir yayın organı. Üç haftada bir yayımlanıyor.

Polisin bütün cabasına rağmen 4 bin kişilik miting düzenlendi

Üçüncü ve son eylem 18 Aralık 1978'de oldu. Olayın asıl cereyan ettiği gün 16 Aralık'ta, ama o gün işyerini kapattılar ve tatil ilan ettiler. 18'indeki gösteriye 4-5 bin insan katıldı.

Polis bu gösteriyi engellemek için elinden geleni yaptı. Gösteriye önderlik edeceği sanılan 16 işçi 48 saat için tutuklandı. 21 yerde ev araması yapıldı. O gün bölgeye gelip giden bütün arabalar arandı ve gösteriye geldiği sanılan bir çok insan geri çevrildi. Ben daha önce o bölgenin içinde bir yerde saklanmıştım.

Ama bu polis operasyonları bütün şehri gösteriden haberdar etti. Şehirde daha önce de bir kaç bin pul yapılmıştı.

Gösteriye esas olarak 1970 yılında ateş açılan tersanenin işçileri katıldılar. Önce Kazimir Szoloch adlı 1970'de Grev Komitesi içinde de yer alan bir işçi konuştu.

Szoloch, yükselen fiyatlardan ve özel satış mağazalarından sözetti ve bunları şiddetle eleştirdi. Daha sonra ben konuşum ve bu ama gününün niçin hiç unutulmaması gerektiğini anlattım. Ayrıca bağımsız sendikalar kurulması için bir komite kurulduğunu ve işçilerin örgütlenmesi gerektiğini de söyledim.

Böyle gösteriler pek sık olmadı işçi konuşmalar dikkatle dinlendi. Göstericiler çok disiplinli davrandılar. Örneğin tersanenin bir penceresinden polis film çekiyordu ve oraya doğru taş atılmaya başlandı, biz taş atılmaması konusunda uyarınca buna hemen uylu.

18 Aralık muhalefet hareketi için çok önemli bir gün oldu. Ben şahsen bu kadar çok insanın katılacağını tahmin etmiyordum.

Önce Enternasyonal

Göstericiler çeşitli şarkılar söylediler. Konuşmalardan sonra bir suskunluk oldu, sonra birden Enternasyonal marşı yükseldi. Daha sonra 19. yüzyıldan kalan ve yurtseverliği vurgulayan eski bir Polonya şarkısı ve son olarak da Polonya milli marşı söylendi.

SORU: Sizce 1979'un Aralık ayında da bir şeyler olabilir mi?

B.BORUSEVİÇ: Bu yıl da geçen yılına benzer bir gösteri düzenleneceğini sanıyorum. Parti ve resmi makamların tutumuna gelince. İki ihtimal var: Ya geçen yılki gibi davranırlar, ya da bu günün resmen anılmasını onaylarlar ve öldürülen işçilerin mezarına bir çelenk koyarlar. İşçilerle karşı karşıya oldukları için zor bir durumdadır.

1978 Aralıkında bizim işletmenin şefi bir karar çıkarmıştı. Buna göre bu tür yasadışı toplantılara katılanlar ve trafiği engelleyenler hemen üç ay için tutuklanacaktı. Ama bu kararı uygulamadılar. Bu bize, Partinin ve resmi makamların bu tür eylemlere karşı berrak bir politikası olmadığını ve nasıl davranacağını bilemediğini gösteriyor.

Dünya Bankası Başkanı Robert McNamara

IMF ve Dünya Bankası, Belgrad'ta toplandı

Batının devleri 1980'lerin stratejisini görüşüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Belgrad'ta başlayan IMF (Uluslararası Para Fonu) ve Dünya Bankası ortak toplantısında Batı'nın dev mali kuruluşları 1980 yıllarının stratejilerini görüşüyor.

Toplantıda bir konuşma yapan Dünya Bankası Başkanı Robert McNamara, "gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan ülkeler 80'lerde ve daha sonraki yıllarda karşılıklı olarak çok zor bir takım politik kararlar almaları zorundadır" dedi.

1980'li yılların kalkınma stratejisinin geliştirilmesinin bizzat kalkınmanın temel amaçlarının yeniden gözden geçirilmesi için önemli bir fırsat olacağını söyleyen McNamara, nüfus artışı, gıda üretimi, istihdam yaratılması, kentleşme, yoksulluğun yok edilmesi ve uluslararası konularda bir ilerleme sağlamak isteniyorsa, yapısal değişikliklerin zorunlu olduğunu söyledi.

Dünya nüfusunun yansını barındıran en yoksul ül-

●Doların uluslararası ticaretteki payını azaltan yeni bir sistem konusu tartışılacak

kelerde gelirin en az ölçüde arttığını belirten McNamara, bu ülkelerin ekonomilerinde çok hızlı bir ilerleme gördüğünü ileri sürdü.

1970'leri değerlendiren McNamara, bu yılların yoksul ülkeler için hayal kırıklığı yarattığını, önümüzdeki yıllarda ise kalkınma hedefinin yüzde 6 olmasına karşın gerçekleşmenin ancak 5,2 seviyesinde kalacağını belirtti.

"Kuzey-güney diyalogu tartışmalarının, amaçları gözden kaçırıldığını" söyleyerek Üçüncü Dünya ülkelerinin mücadelesine karşı çıkan McNamara, yoksul ülkelerin en önemli sorununun nüfus artışı olduğunu

iddia etti. Dünya Bankası Başkanı daha sonra bu kuruluşa gelecek yıllarda kredi programını genişletceğini söyledi.

Toplantıda ayrıca doların değerinde meydana gelen değişiklikler nedeniyle bu paranın uluslararası ticaretteki payının azaltılmasına ilişkin yeni bir sistem konusunun da görüşüleceği bildiriliyor.

GISCARD-SCHMIDT BULUŞMASI

Belgrad'da IMF ve Dünya Bankası ortak toplantı yaparken, Fransa Devlet Başkanı Valéry Giscard d'Estaing de, Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'le iki ülke arasındaki ekonomik konuları içeren bir zirve toplantısı yapıyor.

Giscard-Schmidt zirvesinde, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler, Avrupa-Afrika-Arap ekonomik ilişkileri ve paranın değer kaybetmesi sorunu ele alınıyor.

Giscard d'Estaing'in iki günlük Bonn ziyaretine dışişleri, ekonomi, sanayi ve eğitim alanlarındaki uzmanlar da katılıyor.

MIHAIL VASILADIS ATINA'DAN bildiriyor

Karamanlis'in Moskova gezisi başladı

Batı karşı çıkarken

Karamanlis Moskova'yla ilişkileri geliştirme çabasında

Konstantin Karamanlis

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis'in Moskova gezisi başladı. Karamanlis'e Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Viron Theodoropoulos ve Başbakanlık Siyasi Bürosu Genel Müdürü Büyükelçi Petros Molivatis eşlik ediyor.

Başbakan bugün öğleden sonra Sovyet meslekdaşı Başbakan Kossigin ile buluşacak ve görüşmelerin resmi bölümü perşembeye kadar sürecek. Karamanlis çarşamba günü Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev ile görüşecek. İki Başbakanın görüşmelerinde Yorgo Rallis ve Gromiko da hazır bulunacak. Karamanlis ayrıca Kossigin ile özel bir konuşma yapacak.

Siyasi gözlemciler göre Karamanlis'in Sovyet Devlet Başkanı Brejnev ile program dışı görüşmelerde de bulunabileceği. Daha önceki görüşmelerde programlanmış bulunan anlaşmalar imzalanacak ve ortak bildiriler yayınlanacak.

Anlaşmaya varılan hususlara uygun olarak "dostluk belgesi" imzalanması ve ticari mübadele çerçevesinde anlaşması (özellikle alümina tesisi ve tabii gaz tahsis onaylanacak.)

Karamanlis'in Moskova ziyareti Yunanistan'da yankılarla karşılandı. Merkez Partisi Başkanı İonnis Zigidis, bu ziyareti onaylamakla birlikte, ikinci süper güç durumundaki Sovyetler'e liman kolaylıkları sağlanmasını yeniden yedi ve birinden kurtulmaya çalışırken diğer süper gücün pençesine düşmeyelim" dedi.

Bu arada Pravda gazetesinde, Yunan Başbakanı, gezisiyle ilgili olarak verdiği özel bir demeç yayınlandı. Karamanlis bu demece Yunanistan'da birkaç yıldan beri yeniden uygulanmakta olan demokrasinin ışığında, gezisinin doğal ve kaçınılmaz olarak nitelenmesi gerektiğini söyledi. Karamanlis, Yunan hükümetinin dış politikasına olum-

lu bir taraftar kazandırmada, Avrupa'daki Doğu bloku ülkeleri ve Sovyetler Birliği'yle de iyi ilişkiler kurmaya çaba gösterdiğini" ifade etti. Batıyla olan bağları, Sovyetlerle kurdukları

ilişkinin gelişmesine engel olmadığını iddia eden Karamanlis, iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı saygı ve birbirinin içişlerine karışmama temelinde kurulduğunu ileri sürdü.

ABD ve Avrupa endişeli

HABER MERKEZİ
Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Moskova'ya gezisi başladı. Karamanlis'in ziyaretine, özellikle bu ülke ile Amerika ve NATO arasındaki ilişkileri tekrar gündeme getirdi.

Bilindiği gibi Yunanistan, 1974 Kıbrıs hareketinden sonra NATO'nun askeri kanadından ayrılmıştı. Bundan sonraki yıllarda Türkiye ile Yunanistan arasında Kıbrıs, Ege Denizinde kıta sahanlığına ve hava sahasına ilişkin sorunların çözülmemesinin zaman zaman gerginliklere yol açması sonucu, NATO'nun güneydoğu kanadı ciddi bir zaaf içine düşmüştü. Yunanistan'ın NATO ile ilişkilerinin gerginleşmesi, ABD ile de ilişkilerinde gerginleşmeyi beraberinde getirmişti.

ABD ile Yunanistan arasındaki askeri işbirliği sorunlarını görüşmek üzere bir süre önce Atina'ya gelen ABD Savunma Bakanı Yardımcısı, Karamanlis tarafından Washington'a "eli boş" döndüğü ifade edilmişti.

Yunanistan, ABD ile ilişkileri böylesine geliştiren, Sovyetler'le, Sovyet ticaret ve destek gemilerinin Yunanistan'a ait Syros Adasındaki tesislerden yararlanmasına ilişkin bir anlaşmayı, geçtiğimiz günlerde imzaladı. ABD hükümeti, NATO üyesi bir ülkenin ilk kez Sovyetler'le bu türden bir anlaşmayı imzaladığını belirterek kaygılarını ifade etti. Yunanistan yetkilileri ise bu kaygıların yerinde olmadığını söylediler. Gelişmelerden memnun olan Sovyetler ise, "Yunanistan'ın doğru bir politika izlemeye başladığını" iddia ettiler ve Amerika'ya şiddetle saldırdılar.

Karamanlis, Moskova'yı ziyaret eden ilk Yunanistan Başbakanıdır. Brejnev ve Kossigin ile de görüşecek olan Karamanlis'in ziyaretinden sonra ortak bir bildirinin de imzalanacağı söyleniyor. Karamanlis'le Sovyet yetkilileri arasındaki görüşmelerin konuları arasında Kıbrıs sorunu ve Yunanistan'ın kara sularının 12 mile çıkarılmasına ilişkin sorunlar da yer alıyor.

Yunanistan'ın Sovyetler'le geliştirdiği ilişkiler ABD kadar Ortak Pazar ülkelerini de endişelendiriyor. Bilindiği gibi, gelecek yıl Yunanistan Ortak Pazar'a tam üye olacaktır. Sovyetler, Yunanistan'ın kendisiyle ticari ilişkiler geliştirmesini eleştiren Ortak Pazar'ı şiddetle suçluyor.

Karamanlis Moskova'da temaslarına başlar-ken Batı Avrupa ve ABD bu gelişmeyi dikkatle ve kaygıyla izliyor.

Seçim öncesi

Erzurum

AP Merkez İlçe Başkanı Ahmet Polat, (Sol) otururken, "MHP'nin anarşik olaylara karışması oy kaybına neden olacaktır, zira halk bunları hoş karşılamamaktadır."

MSP Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutun (ortada oturan) "Vatandaş, 'Biz devletten hiç bir şey istemeyiz, ne yol yapın ne başka bir şey, tek bu anarşik düzelsin yer' diye düşünüyor."

3 senatör çıkaracak

1973 Senato seçimlerinde oy dağılımı	1977 genel seçimlerinde oy dağılımı
AP: 42.234 %22,3	107.589 %43,1
CHP: 37.384 %19,7	54.078 %21,7
CGP: 6.593 %3,5	3.734 %1,5
DP: 34.717 %18,3	2.638 %1,1
MHP: 6.374 %3,4	32.078 %12,8
MSP: 59.475 %31,4	38.670 %15,5
TBP: 2.831 %1,5	-Bağ: 10.814 %4,3

Erzurum'da CHP, AP ve MSP aynı görüşte:

"MHP bu seçimlerde gerileyecek"

Korhan Atay

Erzurum'da gerek CHP, gerek MSP ve gerekse AP, üç senatörü- lüğün en az ikisini alma hedefiyle kolları sıvayıp seçim mücadelesine girmiş durumda. Her üç partinin de il ve merkez ilçe örgütlerinde ki yoğun çalışmada bu çaba açıkça gözlenebiliyor. Buna karşılık halk cephesindeki görünüm daha değişik. Siyasi partilerdeki heyecanlı ortamı görmek pek mümkün değil. Görüştüğümüz insanlarda genel olarak seçimlere karşı bir gerginlik var. Artan hayat pahalılığı, yoksulluk ve en başta da anarşi, genel bir yorgunluk ve suskunluğa neden olmuş. Çoğu kimsede, "Şunun surasında bir oyumuz var, onu da günü geldiğinde kime denk gelirse veriz" anlayışı hakim. İnsanlar 14 Ekimden sonra sandıktan çıkacak olanların, yaşamlarında pek büyük bir değişikliğe neden olmayacağı fikrinde.

Erzurum AP İl Örgütü, 3.MC'ye karşı

AP İl Merkezinde Merkez İlçe Başkanı Ahmet Polat ve İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Aras ile görüştük. Sorularımızı şöyle yanıtladılar:

"Erzurum'da üç senatörlüğü de almak hedefindeyiz. 1977'de yüzde 43 oranında oy almıştık. Bu kez geçen seçime katılan AP yanlısı bağımsız adayların da oylarını aynı zamanda diğer partilerden

kayacak oyları da hesaplarsak, üç senatörlük almamız imkan dahilindedir. MSP'nin senatör çıkarma ihtimali düşünülemez. Erzurum'da büyük ölçüde gerilemiştir. MHP açısından da öyle, MHP fonksiyonunu kaybetmektedir. 1977'ye göre gerilemektedir. MHP'nin anarşik olaylara karışması oy kaybına neden olacaktır. zira halk bunları hoş karşılamamaktadır. Seçim sonuçları açısından hükümetin düşmesini hedef alıyoruz. AP'nin hükümet kurması ikinci planda düşünülebilir. Özellikle belirtmek isterim ki, biz küçük partilerle kurulacak bir koalisyonla karşıyız. Türkiye için bundan fayda umulamaz. Ben bu iki eski koalisyon ortağı ile bir hükümet kurulmasına karşıyım. Bunu halka karşı sorumluluğum olduğunu düşünerek söylüyorum. Son söz olarak bizim arzumuz medeni ölçülerde mücadelelerin yapılmasıdır. Fikirle karşı zorbalık değil, fikirle cevap verilebilir."

CHP İl başkanı: "Halk partilerden çok iş yapacak insana oy veriyor"

Son olarak CHP İl Başkanı Aytekin Bayraktar'ın görüşlerine başvurduk.

"Benim kanım ikiye bür. Bu rakam her iki şekilde de sonuçlanabilir. Sürpriz sonuç olarak da CHP-1, AP-1, MSP-1 olarak düşünülebilir. Biz halkımızın huzuruna çok güzel bir listeyle çıkmamız kivançlı içindeyiz. Halk bugün partilerden çok iş yapacak insanlara oy veriyor. Erzurum halkı her ihtiyaç döneminde ilk adımı atmasını sağduyuyu göstermiştir. Halkımız anarşi sağdan da gelse, soldan da gelse buna karşıdır. Bu konuda belde halkı yanlış değerlendirmektedir. Biz Erzurumlular olarak siyaset sahnesinde yasal olmayan mücadele şekillerine olanak tanımayacağız. Sonuç olarak iyi bir seçim geçireceğimiz kanısındayım."

Bizim kanımız ise, Erzurum'da seçimin CHP, AP, MSP arasında geçeceği, MHP'nin ise büyük ölçüde oy kaybedeceği.

Eşref Kuşeli, "Valla ben ekmeğimi bilirim, seçim oy falan, fazla anlamam. İşte bir tane reyimiz var onu da ya kullanacağız, ya kullanmayacağız. Devletimizi idare edenler fikir birliği etse böyle olmaz. O beni düşman görür, ben onu, bu yüzden huzur kaçır. Halbuki hepisi birlik olsa buni- rin hiç biri olmaz."

Recai Kutun: "Bu seçimlerde MHP oy kaybedecek"

MSP İl Merkezine gittiğimizde MSP Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili Recai Kutun'la karşılaştık. Kutun, yaklaşımların MHP'den kaynaklandığını kabul etmiş olmaları.

"Gücümüz nispetinde çalışıyoruz, ama neticeyi önce Allah bilir. 1973'te en iyi neticeyi biz almıştık, bu yıl daha iyi bir netice alacağımız ümidindeyiz."

"Bu seçimlerde MHP'nin oylarının büyük bir kısmını kaybedeceği fikrindeyiz. MHP içerisinde müteaddiyen düşüncüler adayımızı tercih edeceklerdir. Bir kısmı ise AP'ye oy verebilir. Vatandaşlarımızı en çok etkileyen anarşik olaylardır. Vatandaş, 'biz devlet-

Ecevitleşmeye çalışan Demirel Demirelleşmeye çalışan Ecevit

AP lideri Demirel önceki gezilerinin aksine, şimdi hadırlara daha yakın görünmeye çalışıyor. Demirel bir ilçe otobüsüne çıkan genç kızların kendisini öpmesine izin verdi ve Ecevitvari bir fotoğraf çekti. (üstte) Ecevit de eskiden kurbanları başlıkların şimdi kesilmelerine özen gösteriyor ve "Allah kurbanımızı kabul etsin" demeyi unutmuyor. Her ilçeye girenken önünde birkaç kurban kesilen CHP otobüsü, önceki seçimlerdeki AP otobüsünü hatırlatıyor. (altta).

SEYİT ALP'İN ROMAN SAVK
desenler: sevinç altan

92

"Şu Ararath'dan daha yaman,

hayın kıskırtıcı, bütün dünya gezilse görülmez"

"-Şu Ararath'dan daha yaman, hayın kıskırtıcı bütün dünya gezilse görülmez. Maksadınız bana gün gibi aşikardır. Beni deliz beni söyleyip, evimin sahibini kızdıracağınız. Sonra da orada durup keyf edeceksiniz, üstümüze gülüşeceksiniz."

Söz asi, yaban at gibidir. Gem vurulmaz kaypaktır. Sürdüğün yere gitmez de kendi dilediği yere varır. Dosta yönlenmez, düşman saflarına ayak diredir. Şimdi ben ne edem, ne söyleyem? Kürt güzellerinin vasıflarını anlatmam, olmaz, onları övmek delikanlıların işidir. Erkeklerin yiğitliklerini anlatsam, herkes bilir. Herkesin bildiğini anlatmak doğru olmaz. Onurlu, onursuz beyi yığit, korkak düşmanı söze bulatırsam masal olur, kırk gün kırk gece sürer de ardı gelmez. Gönülümüzün meramını desek, nasiplenmiş muratlanmıştı bu dünyada. Hısm, akrabaya hasretimizi anlatsak ah-u figan olur. Bu geceye uygun düşmez. Bana, yine kendi eski sözümü

tekrarlamak kalmıştır. E de ne yapalım, herkes olanı verir, fazlasını beklemek yakışıksızdır.

Baba damının tek kızımı... Damın nuru. Anam, babam -Kabirleri ferah olsun- üstüme titrerler. Geçtiğim yolu göz şavkıyla döşerler. Yabanda etimi çalı dalasa, ayağıma diken batsa elleri yaramadılar. Nasıl gelirler ben de bilmem. Ağlasam her göz yaşma bir yiyecek, giyecek koştururlar. Oğulları olmadıktan beni oğlan gibi barbar yetiştirirler. Elimi incirir, üşür diye suya vurmazlar. Şımarıklığım dillere destan olmuştur. Yaşım on üç, on dört var yok. Araratın çiçek mevsimidir. Arınm çiçeğe dolandığı vakit-

tir. Biz köçerler Araratın yokuşuna sürü koşturmuşuz. Geçtiğimiz, kondugumuz yerler düğün davet olur. Biz kızların avazı bahar yeli gibi kıvraktır.

Akrabalarla dağ gölünde çamaşır yıkam. Yıkadıklarımı kurutmaya kayalara asarım. O kayalar ki güneşten daha harlı, yakıcıdır. Yukardan çobanlar kızların üstüne laf atarlar. Kızlar gülsünce gülsünler. Ben korku, hofv bilmedikten çobanlara sövüp sayarım.

Bu Oso, çobanlarla zeli, zebun koyunu süriden ayrıp suya indir- diğinde kızlar bir yana çekilip vol veriler. Ben aldırmamışım. Koyun yıkadığım, yıkayıp da, yanına bi-

raktığım temiz çamaşırımı çigne- yip berbat etti. Koyunu tutup su- ya fırlattım. Vallah çobanlar kendilerini suya atıp boğulmaktan koyunu zor kurtarmışlardır.

Oso yanağıma bir tokat patlat- mıştır. Ağlayarak kona varmışım. Avazıma fırlayan anama, olanları bir bir anlatmışım. Celallanıp "Görgüzsüzlük etmişin, vurmus- sa eline sağık" demiştir. Günlere- ce Oso'nun cadırlara inmesini bek- lemişim. Azıga indinde köyün itini üstüne kıskırtmışım. Hali pe- rişan olup, yad yaban gezginciye dönmüştür. Ben kaçıp konun (ça- dr) köşesine saklanmışım. Anam bin özürlü içeri çağırıp gönlünü almıştır. İzzet, ikramı tam yapılmıştır. Saklandığım yerdan çıkıp karşısına geçtim. Hep gülerim. A- nam beni kovmuşsa da gitmedim. Oso'nun başı hep öndedir, arada gözünün ucuyla bakar bana. Anam komşulardan hacet almayla gitti- ğinde hayret kaldım. Yönünü ba- na çevirdi, gözünün içi gülmeğe olup ağzı yalandan tehdit savurur. "Sana bunların hesabını ilderde so- raram" demiştir. Anlamamışım. O gittikten sonra, sözünü anama götürüp cevap istemişim. Anam cevap vermemişti.

Her gün üç, beş avrat beni is- temeye ağzı yoklar. Bu niyetle ça- dırmıza inerler. Surdan burdan gelenlede çadırmız doludur da, anam "karışmam, kendi bilir" der ve belayı üstüne ykar.

DEVAM EDECEK